16
Stemmingen moties Integriteit openbaar bestuur

Aan de orde zijn **de stemmingen over moties**, ingediend bij het **tweeminutendebat Integriteit openbaar bestuur**,

te weten:

- de motie-Martin Bosma over het opzetten van een parlementair onderzoek naar de banden met Dröge & van Drimmelen (28844, nr. 255);
- de motie-Dassen c.s. over het wettelijk vastleggen van de verplichting van een gedragscode integriteitsregels voor bewindspersonen (28844, nr. 256);
- de motie-Dassen c.s. over een plan van aanpak om het integriteitsbeleid binnen bestuurslagen te harmoniseren en te versterken (28844, nr. 257);
- de motie-Leijten over in het wetsvoorstel ook een afkoelperiode voor Kamerleden opnemen (28844, nr. 258);
- de motie-Van Baarle c.s. over het introduceren van een interne toezichts- en handhavingsmogelijkheid voor de gedragscode bewindspersonen (28844, nr. 260);
- de motie-Van Baarle/Dassen over het aanscherpen van de Uitvoeringsrichtlijn transparantie agenda's bewindslieden (28844, nr. 261).

(Zie vergadering van 24 mei 2023.)

De **voorzitter**:
De motie-Martin Bosma (28844, nr. 255) is in die zin gewijzigd (28844, nr. 262) en nader gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat transparantie van cruciaal belang is;

overwegende dat belangenverstrengeling, netwerkcorruptie of corruptie schadelijk is voor het openbaar bestuur;

constaterende dat de verstrengeling van lobbyisten en de politiek waar mogelijk openbaar gemaakt dient te worden;

constaterende dat D66 de machtspartij bij uitstek is, als zijnde de leidende partij in de huidige regeringscoalitie en als bestuurspartij in vele provincies en gemeenten, een partij die tevens oververtegenwoordigd is in de rechterlijke macht, de hoge ambtenarij, de media en in het onderwijs;

constaterende dat D66 de afgelopen maand elke week een burgemeesterspost wist te veroveren;

constaterende dat een D66'er de leiding heeft over de Raad van State, de Tweede Kamer, VNO-NCW, de Nederlandse Spoorwegen, de KLM, de ANWB, de Consumentenbond, de Nederlandse Vereniging van Banken, Sustainable Development Goals Nederland (van de Verenigde Naties), de Erasmus Universiteit, VluchtelingenWerk Nederland, de VPRO, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, de Nederlandse Vereniging van Doktersassistenten, de Nederlandse Vereniging van Bioscopen en Filmtheaters, het Centraal Bureau Rijvaardigheid, de Vereniging Afvalbedrijven, met tevens een commissariaat bij Schiphol en tot voor kort bij de NPO en de Rabobank;

constaterende dat er nauwe banden bestaan tussen D66 en het lobbykantoor Dröge & Van Drimmelen, sinds kort acterend onder de naam Publyon;

constaterende dat in 2006 D66 in de peilingen op nul zetels stond en er werd overwogen de partij op te heffen ("Stunde Null") en dat toen een groep leden de partij overnam en dat deze leden bijna allemaal partner zouden worden bij Dröge & Van Drimmelen;

constaterende "omdat Pechtold weinig interesse heeft voor het besturen van de partij, niet hij, maar penningmeester Frans van Drimmelen degene is die de dagelijkse bestuursaangelegenheden voor zijn rekening neemt." (citaat boek Langs de Afgrond, pagina 75);

constaterende dat de partijvoorzitter van D66 jarenlang tegelijkertijd partner en senior adviseur was van Dröge & Van Drimmelen — bron: D66-blad Democraat, februari 2018;

constaterende dat directeur Van Drimmelen fractievergaderingen van de Tweede Kamerfractie van D66 bijwoonde (bron: Langs de afgrond, pagina 55);

constaterende dat Van Drimmelen zich er sterk voor maakte dat D66 ging regeren (bron: Langs de Afgrond, pagina 55), wellicht omdat D66 als regeringspartij makkelijker instituties in handen kan krijgen, of zoals hij zelf zegt: "Leden van partijen die in de regering zitten, worden sneller benoemd in bestuursfuncties, zeker als de partij hen een handje helpt." (citaat Vrij Nederland, 20 december 2017);

constaterende dat dit tevens betekende dat dit lobbykantoor deze ingenomen instituties kan gebruiken voor de klanten van het lobbykantoor;

constaterende dat "Van Drimmelen vanaf 2016 als talentscout bepleitte dat de partij Sigrid Kaag, toen VN-diplomaat, naar Den Haag haalde (...) en dat het binnen D66 een publiek geheim was dat Van Drimmelen uit was op Kaag als de nieuwe partijleider." (citaat NRC, 19 april 2022) en dat hij haar "min of meer gelanceerd heeft in de partij" (bron: Volkskrant, 16 april 2022);

constaterende dat de Volkskrant (16 april 2022) schrijft: "Van Drimmelen is zeer machtig: jarenlang bepaalt hij mede wie kans maakt op posities als partijvoorzitter, Tweede Kamerlid en lid van het Europees Parlement. Nog steeds zit hij vooraan bij partijbijeenkomsten.";

constaterende dat de directeur van het lobbybedrijf op deze manier kon beschikken over een goudmijn aan contacten in bestuurlijk Nederland, die hij kon exploiteren voor zijn lobby;

constaterende dat jonkvrouw Ollongren eerst ambtenaar was, maar dat zij dankzij Frans van Drimmelen astronomisch hoog op de D66-lijst komt, namelijk op nummer 5 (bron: Vrij Nederland, 25 april 2014) en dat Ollongren nu als minister van Defensie extra JSF's koopt, en dat Dröge &

Van Drimmelen het lobbykantoor is van de JSF (bron: Volkskrant, 16 april 2022);

constaterende dat de beschuldigingen van seksueel overschrijdend gedrag op het partijcongres van D66 in 2016 worden weggewoven en dat Frans van Drimmelen op dit congres openlijk wordt verdedigd door partijtoppers als Pechtold, Sophie in 't Veld, Thom de Graaf (bron: Volkskrant, 16 april 2022);

constaterende dat Van Drimmelen jarenlang voorzitter was van de landelijke talentencommissie van D66 (bron: De Democraat, oktober 2017), die talentrijke D66'ers selecteerde en opleidde in speciale trainingsprogramma's te Driebergen, zodat deze D66'ers (die daarna gemeenteraadslid, wethouder of burgemeester werden) dus hun positie te danken hebben aan de directeur van het lobbykantoor en dus schatplichtig zijn aan hem of zijn bedrijf;

constaterende dat onduidelijk is welk gemeentelijk beleid in Nederland gewijzigd is onder invloed van de D66-Dröge & Van Drimmelencombinatie, maar dat de casus van de groene Felyx-brommertjes in Den Haag, waarbij de brommertjes toegang kregen tot Den Haag dankzij D66-wethouder Van Asten, die zelf deelnam aan een D66-Drimmelprogramma in Driebergen (bron: De Democraat, oktober 2017) en waar uit een Wob-procedure blijkt dat "Dröge & Van Drimmelen contact legt tussen Felyx en vooral wethouders transport ..." en waarbij tevens wordt vastgesteld dat Van Drimmelen als lobbykantoor functioneerde van zowel de gemeente Den Haag als van Felyx;

van mening dat de burgers van Nederland recht hebben te weten hoe beleid tot stand komt;

van mening dat het licht moet winnen van de duisternis;

verzoekt het Presidium tot het opzetten van een parlementair onderzoek naar de banden tussen D66 en Dröge & Van Drimmelen - nu Publyon,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt nr. 263, was nr. 262 (28844).

De **voorzitter**:
De motie-Dassen c.s. (28844, nr. 257) is in die zin gewijzigd (28844, nr. 264) en nader gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat er onnodig grote verschillen zitten tussen de regels omtrent lobbyen op rijksniveau en decentrale overheden;

verzoekt de minister om, na de gesprekken en in samenspraak met IPO, VNG en UvW over het integriteitsbeleid van decentrale overheden, met een plan van aanpak te komen om het integriteitsbeleid binnen bestuurslagen zo nodig te harmoniseren en te versterken, en hierover voor het einde van dit kalenderjaar aan de Kamer te rapporteren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt nr. 265, was nr. 264 (28844).

Ik stel vast dat wij nu over deze gewijzigde moties kunnen stemmen.

In stemming komt de nader gewijzigde motie-Martin Bosma (28844, nr. 263, was nr. 255).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de PVV, FVD en Groep Van Haga voor deze nader gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB en JA21 ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Dassen c.s. (28844, nr. 256).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, de PVV en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fractie van FVD ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de nader gewijzigde motie-Dassen c.s. (28844, nr. 265, was nr. 257).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, de PVV en Groep Van Haga voor deze nader gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de fractie van FVD ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Leijten (28844, nr. 258).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, BIJ1, Volt, de PvdD, BBB, de PVV en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van GroenLinks, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, Lid Gündoğan, D66, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, JA21 en FVD ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Baarle c.s. (28844, nr. 260).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, BBB, JA21 en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van D66,

de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, FVD en Groep Van Haga ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Baarle/Dassen (28844, nr. 261).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, de SGP, BBB, de PVV en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van Fractie Den Haan, de ChristenUnie, de VVD, het CDA, JA21 en FVD ertegen, zodat zij is aangenomen.